

Додаток 2

До наказу «Про затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми і організацію роботи щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі дошкільної освіти (центрі розвитку дитини) «Надія» Запорізької міської ради» від 28 серпня 2026 року № 132 р

ПОРЯДОК

реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі дошкільної освіти (центрі розвитку дитини) «Надія» Запорізької міської ради

1. Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі дошкільної освіти (центрі розвитку дитини) «Надія» Запорізької міської ради (далі - ЦРД «Надія» ЗМР), які сталися у приміщенні, на території ЦРД «Надія» ЗМР або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є ЦРД «Надія» ЗМР.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Сімейному кодексі України, Кримінальному кодексі України, Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших нормативно-правових актах.

3. Працівники ЦРД «Надія» ЗМР у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

3.1. вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з нею;

3.2. за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;

3.3. невідкладно звернутися до органів Національної поліції, повідомити керівнику суб'єкта, батькам або іншим законним представникам дитини у паперовій або електронній формі, крім випадків, коли керівник суб'єкта, батьки або інші законні представники є кривдниками дитини.

4. Керівник ЦРД «Надія» ЗМР:

4.1. здійснює заходи, визначені в Типовій програмі унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 (Офіційний вісник України, 2025 р., № 53, ст. 3700);

4.2. затверджує положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ЦРД «Надія» ЗМР з урахуванням положень Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, та цього Порядку, забезпечує його оприлюднення, обов'язкове ознайомлення з ним працівників та здійснює контроль за його виконанням;

4.3. за погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування ЦРД «Надія» ЗМР формує склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми (далі - комісія), організовує її роботу, оприлюднює інформацію про склад комісії;

4.4. організовує інформування працівників ЦРД «Надія» ЗМР про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, зокрема про види і форми жорстокого поводження з дітьми, насильства стосовно дітей і за участю дітей, ознаки різних форм насильства та жорстокого поводження, порядок взаємодії в ЦРД «Надія» ЗМР з метою реагування на такі випадки та організації надання дитині необхідної допомоги, дії та заходи

щодо надання дитині екстреної допомоги у зв'язку із загрозою внаслідок насильства її життю та здоров'ю;

4.5. розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, які сталися у приміщенні, на території ЦРД «Надія» ЗМР або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є ЦРД «Надія» ЗМР (далі - повідомлення), протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує опрацювання комісією отриманих повідомлень;

4.6. сприяє проходженню особами, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі - сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), відповідної програми для таких осіб.

4.7. У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною керівник ЦРД «Надія» ЗМР:

4.7.1. невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;

4.7.2. скликає засідання комісії не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

5. У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною з боку керівника ЦРД «Надія» ЗМР працівники, батьки, інші законні представники дитини або свідки цього випадку повинні повідомити засновнику ЦРД «Надія» ЗМР або відповідному органу управління, якому підпорядковується ЦРД «Надія» ЗМР.

6. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

6.1. Склад комісії формується з урахуванням її основних завдань та затверджується керівником суб'єкта.

6.2. Склад комісії не може бути менше п'яти осіб. До нього входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії.

6.3. До складу комісії входять працівники суб'єкта, зокрема педагогічні (науково-педагогічні) працівники, практичний психолог та соціальний педагог, а також представники служби у справах дітей за місцем розташування суб'єкта та надавача соціальних послуг, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції (за згодою). До складу комісії не може входити працівник ЦРД «Надія» ЗМР, щодо якого надійшло повідомлення.

6.4. Член комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу комісії.

6.5. Кожен член комісії повинен не допускати конфлікту інтересів під час виконання своїх обов'язків. У разі виявлення конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний негайно письмово повідомити про це голову комісії. У разі виявлення конфлікту інтересів голови комісії він має утриматися від участі в опрацюванні відповідного повідомлення, письмово повідомивши заступнику голови комісії. У такому разі функції голови комісії виконує заступник голови комісії.

7. Головою комісії є керівник ЦРД «Надія» ЗМР.

Головою комісії не може бути керівник, щодо якого надійшло повідомлення.

7.1. Голова комісії:

7.1.1. організовує роботу комісії;

7.1.2. визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії;

7.1.3. забезпечує дотримання строків та процедур;

7.1.4. визначає порядок денний і перелік питань, що підлягають розгляду;

7.1.5. забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування.

7.2. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник.

7.3. У разі відсутності голови комісії та його заступника обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією під час засідання за поданням її секретаря.

7.4. У разі встановлення під час діяльності комісії факту вчинення головою комісії насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, голова комісії підлягає негайному виключенню із складу комісії. Виконання обов'язків голови комісії у такому випадку виконує його заступник.

8. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

8.1. У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається під час засідання за поданням голови комісії або його заступника.

9. Член комісії має право:

9.1. ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, брати участь у їх перевірці;

9.2. подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;

9.3. брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;

9.4. висловлювати окрему думку усно або письмово;

9.5. вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

10. Член комісії зобов'язаний:

10.1. особисто брати участь у роботі комісії;

10.2. не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

10.3. виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;

10.4. брати участь у голосуванні.

11. Метою діяльності комісії є:

11.1. запобігання випадкам насильства та жорстокого поводження з дітьми під час провадження діяльності суб'єкта;

11.2. з'ясування причин, які призвели до випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, та вжиття заходів для усунення таких причин.

12. Діяльність комісії провадиться з дотриманням принципів:

- законності;

- верховенства права;

- забезпечення найкращих інтересів дитини;

- поваги та дотримання прав і свобод людини;

- неупередженого ставлення;

- відкритості та прозорості;

- конфіденційності та захисту персональних даних;

- невідкладного реагування;

- комплексного підходу до розгляду випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;

- нетерпимості насильства та жорстокого поводження з дитиною та визнання його суспільної небезпеки.

12.1. Комісія у своїй діяльності керується Законами України «Про інформацію», «Про захист персональних даних», «Про охорону дитинства», «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», постановами Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини» (Офіційний вісник України, 2008 р., № 76, ст. 2561), від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779) та іншими актами законодавства.

13. До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, зокрема пояснень сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною; опрацювання повідомлень, аналіз зібраної інформації щодо обставин, зазначених у повідомленні;

- оцінка потреб осіб, які є стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, в соціальних та психолого-педагогічних послугах і забезпечення таких послуг;

- надання рекомендацій щодо добровільного проходження особами, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, відповідної програми для таких осіб;

- підготовка пропозицій щодо внесення змін до положення про запобігання та протидію насильству та/або жорстокому поводженню з дітьми;

- здійснення моніторингу виконання рекомендацій комісії і надання відповідної інформації службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта;

- розгляд висновків практичного психолога та соціального педагога або інших експертних висновків, що мають значення для об'єктивного розгляду заяви у разі їх надходження від батьків або інших законних представників дитини.

13.1. Комісія має право:

- оцінювати потреби сторін насильства та/або жорстокого поводження з дитиною в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, зокрема із залученням фахівців служби у справах дітей та надавача соціальних послуг;

- рекомендувати особам, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, проходження відповідної програми для таких осіб;

- визначати причини насильства та/або жорстокого поводження, а також необхідні заходи для усунення таких причин;

- здійснювати моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дитиною, заходів впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

- надавати рекомендації для працівників суб'єкта щодо доцільних методів здійснення заходів з дітьми, які стали стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною;

- надавати рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

14. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться очно, а в разі потреби - дистанційно чи у змішаному форматі, коли частина членів комісії беруть участь у її роботі дистанційно.

14.1. Дату, час, місце і формат проведення засідання комісії визначає її голова, за відсутності голови комісії - його заступник.

15. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

16. Секретар комісії не пізніше ніж за добу повідомляє членам комісії, а також іншим заінтересованим особам про порядок денний запланованого засідання, дату, час, місце і форму його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронній або паперовій формі.

17. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії. За відсутності голови комісії вирішальним є голос його заступника.

18. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою.

19. До участі у засіданні комісії можуть залучатися батьки або інші законні представники дитини (за згодою), крім випадків, коли вони є кривдниками дитини, а також особи, які стали свідками випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною.

19.1. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватися принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

19.2. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

20. Голова комісії доводить до відома заінтересованих осіб та Державної служби у справах дітей рішення комісії згідно із протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

21. Строк опрацювання комісією повідомлень та виконання нею своїх завдань не має перевищувати 10 робочих днів із дня їх отримання керівником суб'єкта.

22. У разі отримання інформації про випадки насильства та/або жорстокого поводження з дитиною (дітьми) або загрози її (їх) життю або здоров'ю забезпечується відсторонення керівника та працівників відповідного закладу, які вчиняли або допустили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, із одночасною організацією виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників, а також негайно здійснюється один із заходів для забезпечення безпеки дитини (дітей), що фіксується у відповідному акті:

22.1. негайна передача дитини (дітей) батькам, одному з них або іншому законному представнику дитини у разі, коли така передача відповідає найкращим інтересам дитини (дітей) та під час оцінки рівня її (їх) безпеки не виявлено фактів, які можуть свідчити про ухилення батьків або інших законних представників дитини від виконання своїх обов'язків щодо виховання дитини (дітей);

22.2. негайне направлення дитини (дітей) до закладу охорони здоров'я для проведення та документування результатів її медичного обстеження відповідно до порядку, затвердженого МОЗ, проведення судово-медичної експертизи (в разі потреби), надання необхідної медичної допомоги, зокрема лікування у стаціонарних умовах;

22.3. негайне тимчасове влаштування дитини (дітей) службою у справах дітей за місцем розташування суб'єкта відповідно до пункту 31 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866.